

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

2017

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
1441 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: +357 22602252 / Τηλεομ: +357 22675580
Ιστοσελίδα: www.treasury.gov.cy**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έκθεση Γενικής Λογίστριας της Δημοκρατίας	5
Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας	7
Λογαριασμός Εισπράξεων και Πληρωμών	10
Κατάσταση Υλοποίησης Κρατικού Προϋπολογισμού	12
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις	13
Πρόσθετες πληροφορίες στις Οικονομικές Καταστάσεις	22

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2017

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνουν τα οικονομικά αποτελέσματα των Οικονομικών Φορέων που περιλαμβάνονται στον Κρατικό Προυπολογισμό για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 79 του Περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 (Ν.20(I)/2014), περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Λογαριασμό Εισπράξεων και Πληρωμών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017,
- Κατάσταση Υλοποίησης Κρατικού Προυπολογισμού για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, και
- Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Οικονομικές Καταστάσεις ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και υποβάλλονται μαζί με την έκθεση ελέγχου και την ελεγκτική γνώμη από τον Υπουργό Οικονομικών στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

2. Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί ακολουθώντας το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο για τον Δημόσιο Τομέα (ΔΛΠΔΤ) «Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση με βάση τη λογιστική αρχή των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών». Με την βάση αυτή, τα έσοδα και οι δαπάνες των Οικονομικών Φορέων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία είσπραξης ή πληρωμής τους.

3. Κατά το 2017, οι Εισπράξεις από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες ξεπέρασαν τις Πληρωμές για Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες. Το Πλεόνασμα από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες, που προέκυψε από τις οικονομικές πράξεις που έγιναν το 2017, ανήλθε σε €641 εκ. (2016: Πλεόνασμα €293 εκ.). Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους, παρουσιάζεται Πλεόνασμα ύψους €123 εκ. (2016: Έλλειμμα €208 εκ.). Λαμβάνοντας υπόψη και τις Αναλήψεις και Αποπληρωμές Δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2017, προέκυψε Έλλειμμα ύψους €368 εκ. (2016: Πλεόνασμα €263 εκ.).

Έσοδα

4. Τα Έσοδα από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες ανήλθαν σε €6.471 εκ. (2016: €5.914 εκ.). Τα Έσοδα ήταν αυξημένα κατά 9,4% σε σχέση με το 2016 και αποτελούνται κυρίως από Έμμεσους Φόρους 50% (2016: 48%), Άμεσους Φόρους 34% (2016: 37%) και Άλλα Έσοδα 16% (2016: 15%).

5. Οι κυριότερες πηγές εσόδων για το έτος 2017 ήταν:

Έμμεσοι Φόροι

Οι εισπράξεις Έμμεσων Φόρων αυξήθηκαν κατά €366 εκ. σε σχέση με το 2016. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, στα αυξημένα Τέλη Μεταβιβάσεων και Υποθηκών και στα αυξημένα Δικαιώματα Εγγραφής Εταιρειών. Τα έσοδα από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των Έμμεσων Φόρων (2017: €2.074 εκ., 2016: €1.789 εκ.).

Άμεσοι Φόροι

Οι εισπράξεις Άμεσων Φόρων αυξήθηκαν κατά €44 εκ. σε σχέση με το 2016 (2017: €2.218 εκ., 2016: €2.174 εκ.). Η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εισπράξεων Εταιρικού Φόρου και Φόρων Κεφαλαιουχικών Κερδών ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την μείωση στις εισπράξεις Φόρων Ακίνητης Ιδιοκτησίας και της Έκτακτης Εισφοράς.

Άλλα Έσοδα

Στα Υπόλοιπα Έσοδα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών €230 εκ. (2016: €233 εκ.), Χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση €77 εκ. (2016: €38 εκ.), Μέρισμα από την Κεντρική Τράπεζα €59 εκ. (2016: €93 εκ.) και Δικαιώματα Διαχείρισης Αερολιμένων και Λιμένων €77 εκ. (2016: €37 εκ.). Επίσης κατά το 2017 λήφθηκαν μερίσματα ύψους €26 εκ. από Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου (2017: CYTA €26 εκ.).

Σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού, εισπράχθηκαν κατά το 2017 έσοδα συνολικού ύψους €34,8 εκ., τα οποία αφορούν κυρίως το Τμήμα Φορολογίας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Δαπάνες

6. Οι Δαπάνες για Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες ανήλθαν σε €5.830 εκ. (2016: €5.622 εκ. Σε σχέση με το 2016, οι Δαπάνες ήταν αυξημένες κατά 3,7% κυρίως λόγω αυξημένων Μεταβιβάσεων Εσωτερικού, αυξημένων Δαπανών σε Σχέση με τα Έσοδα (Επιστροφές Φόρων) και Μισθολογικών Αυξήσεων.

7. Οι Δαπάνες για Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες του έτους 2017 αποτελούνται κυρίως από Μεταβιβάσεις 36% (€2.085 εκ.), Δαπάνες Προσωπικού 32% (€1.837 εκ.), Λειτουργικές Δαπάνες 18% (€1.030 εκ.), Συντάξεις και Φιλοδωρήματα 10% (€589 εκ.) και Κεφαλαιουχικές Δαπάνες 5% (€289 εκ.).

8. Οι Μεταβιβάσεις κατά το έτος 2017 ανήλθαν σε €2.085 εκ. (2016: €2.064 εκ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του Κράτους. Αφορούν κυρίως χορηγίες και συνεισφορές του Κράτους σε διάφορους οργανισμούς και φυσικά πρόσωπα. Οι Κοινωνικές Παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία Μεταβιβάσεων.

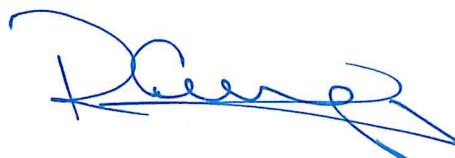
Οι σημαντικότερες Κοινωνικές Παροχές είναι:

- (α) Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (2017: €253 εκ., 2016: €258 εκ.)
- (β) Το Επίδομα Τέκνου (2017: €113 εκ., 2016: €114 εκ.)
- (γ) Η Κοινωνική Σύνταξη (2017: €70 εκ., 2016: €69 εκ.)
- (δ) Η Φοιτητική Χορηγία (2017: €50 εκ., 2016: €50 εκ.)
- (ε) Η Χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2017: €47 εκ., 2016: €45 εκ.)

9. Οι Δαπάνες Προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2017 σε €1.837 εκ. (2016: €1.805 εκ.) σημειώνοντας αύξηση 1,8%. Το μεγαλύτερο μέρος των Δαπανών Προσωπικού αφορούν προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (34%), ενώ δεύτερο μεγαλύτερο είναι το Υπουργείο Υγείας (15%).

Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες

10. Οι εισπράξεις από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες κατά το έτος 2017 ανήλθαν σε €1.421 εκ. (2016: €1.787 εκ.) ενώ οι πληρωμές ανήλθαν σε €1.912 εκ. (2016: €1.316 εκ.). Το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων (€847 εκ.) αφορά έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων.

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1441 ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΥΠΡΟΣ
23 Νοεμβρίου 2020

ΡΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προς Γενική Λογίστρια

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Θεσμικό πλαίσιο

Βάσει των προνοιών του άρθρου 116(1) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Ελεγκτής «ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας, κάθε πληρωμή ή είσπραξη και κάθε λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού ή αναληφθείσων από τη Δημοκρατία ή για λογαριασμό της υποχρεώσεων, του οποίου η διαχείριση γίνεται από τη Δημοκρατία ή στο όνομά της, θεωρώντας και ελέγχοντας συνάμα κάθε τέτοιο λογαριασμό».

Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος του 2014 (Ν. 20(I)/2014) ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει, μεταξύ άλλων, τις οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν όλους τους οικονομικούς φορείς που συμπεριλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό της Δημοκρατίας και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίες ετοιμάζονται από τον Γενικό Λογιστή (άρθρο 79(1)) στη βάση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που ο ίδιος αποφασίζει. Οι πιο πάνω οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται για τον σκοπό αυτό στον Γενικό Ελεγκτή εντός έξι μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους αναφοράς (άρθρο 79(5)). Βάσει του άρθρου 81 του ίδιου Νόμου, ο Γενικός Ελεγκτής διενεργεί τους ελέγχους στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος ήθελε αποφασίσει.

Ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων

Η Γενική Λογίστρια υπέβαλε στην Υπηρεσία μας, για έλεγχο, τις οικονομικές καταστάσεις της Δημοκρατίας για το έτος 2017 στις 29.6.2018. Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν ακολουθώντας το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο για τον Δημόσιο Τομέα «Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση με Βάση τη Λογιστική Αρχή των Πραγματικών Εισπράξεων και Πληρωμών». Σύμφωνα με τη βάση αυτή, τα έσοδα και οι δαπάνες των οικονομικών φορέων αναγνωρίζονται κατά την τημερομηνία είσπραξης ή πληρωμής τους. Κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν και τέθηκαν ενώπιον του Γενικού Λογιστήριου διάφορα θέματα, κυρίως σε σχέση με τον λογιστικό χειρισμό εισπράξεων και πληρωμών και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, για τα οποία ζητήσαμε όπως γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες πριν από την έκδοση της Έκθεσης από την Υπηρεσία μας. Οι τελικές υπογραμμένες οικονομικές καταστάσεις υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από τη Γενική Λογίστρια στις 23.11.2020.

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας («η Δημοκρατία»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 9 μέχρι 20 και οι οποίες αποτελούνται από τον Λογαριασμό Εισπράξεων και Πληρωμών και την Κατάσταση Υλοποίησης Κρατικού Προϋπολογισμού του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των εισπράξεων και πληρωμών της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο για τον Δημόσιο Τομέα «Χρηματοοικονομική Αναφορά με βάση τη λογιστική αρχή των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών» και τις απαιτήσεις των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμων του 2014 έως 2017.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) και τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ΔΠΑΕΙ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνη του Γενικού Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Η Ελεγκτική Υπηρεσία είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον Κώδικα Δεοντολογίας («Κώδικας») που εκδίδεται από τον Διεθνή Οργανισμό Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Συμπέρασμα επί της κανονικότητας εισπράξεων και πληρωμών

Εκτός από τα θέματα που αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το 2017, με βάση τις ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήσαμε και τα τεκμήρια που εξασφαλίσαμε, δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οτιδήποτε που να μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι εισπράξεις και πληρωμές που καταγράφονται στις οικονομικές καταστάσεις δεν έχουν διενεργηθεί για τους σκοπούς για τους οποίους οι σχετικοί Προϋπολογισμοί εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ή ότι οι οικονομικές συναλλαγές που καταγράφονται στις οικονομικές καταστάσεις δεν συμμορφώνονται με το νομοθετικό και διαδικαστικό πλαίσιο που τις διέπει.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, μπορεί να δοθεί ένα συμπέρασμα περιορισμένης διασφάλισης για την κανονικότητα των εισπράξεων και πληρωμών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Άλλες πληροφορίες

Η Γενική Λογίστρια είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες παρουσιάζονται στην ενότητα «Πρόσθετες Πληροφορίες».

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις πρόσθετες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες της Γενικής Λογίστριας για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Γενική Λογίστρια είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο για τον Δημόσιο Τομέα «Χρηματοοικονομική Αναφορά με βάση τη λογιστική αρχή των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών» και τις απαιτήσεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Γενική Λογίστρια καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Η Γενική Λογίστρια είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Δημοκρατίας.

Ευθύνες του Γενικού Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκθεσης έλεγκτη, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ και τα ΔΠΑΕΙ

πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ και τα ΔΠΑΕΙ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλειψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Δημοκρατίας.

Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Γενικό Λογιστήριο.

Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Γενική Λογίστρια θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας περιλαμβάνονται στο «Κεφάλαιο Ε – Έλεγχος των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας» της Ετήσιας Έκθεσης Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το 2017.

Άλλο θέμα

Αυτή η Έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τη Γενική Λογίστρια, τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, ως σώμα, και τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων, ως σώμα, στην βάση των προνοιών των περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμων του 2002 έως 2016, και του άρθρου 79 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμων του 2014 έως 2017 και μάνο και για κανένα άλλο σκοπό. Εκδίδοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιονδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η Έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Δρ Οδυσσέας Φ. Μιχαηλίδης
Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας

Λευκωσία, 26 Νοεμβρίου 2020

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			
Άμεσοι Φόροι	2	2.218.561.429	2.174.470.193
Έμμεσοι Φόροι	3	3.198.680.719	2.832.703.498
Άλλα Έσοδα	4	973.554.590	867.642.820
Άλλα Έσοδα – Χορηγίες Ευρωπαϊκής Ένωσης	5	<u>77.283.156</u>	<u>37.514.935</u>
		<u>6.468.079.894</u>	<u>5.912.331.446</u>
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πιωλήσεις Ακινήτων και Εξοπλισμού		2.710.867	2.075.565
		<u>2.710.867</u>	<u>2.075.565</u>
Σύνολο Εισπράξεων από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες		<u>6.470.790.761</u>	<u>5.914.407.011</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ			
Δαπάνες Προσωπικού	6	(1.836.606.974)	(1.804.741.566)
Συντάξεις		(534.925.741)	(530.189.660)
Φιλοδωρήματα		(54.294.546)	(47.298.087)
Λειτουργικές Δαπάνες	7	(1.030.032.105)	(887.908.234)
Μεταβιβάσεις	8	<u>(2.085.382.038)</u>	<u>(2.063.657.130)</u>
		<u>(5.541.241.404)</u>	<u>(5.333.794.677)</u>
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Αγορά Ακινήτων και Εξοπλισμού	9	(106.301.383)	(110.874.632)
Έργα	10	(182.562.696)	(177.131.845)
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	11	<u>(10.000)</u>	<u>(0)</u>
		<u>(288.874.079)</u>	<u>(288.006.477)</u>
Σύνολο Πληρωμών για Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες		<u>(5.830.115.483)</u>	<u>(5.621.801.154)</u>
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πρόσοδοι από Τόκους		640.675.278	292.605.857
Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους		17.433.025	16.528.448
		<u>(535.031.051)</u>	<u>(517.310.980)</u>
Καθαρές Πληρωμές για Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους		<u>(517.598.026)</u>	<u>(500.782.532)</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΠΡΙΝ ΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
		123.077.252	(208.176.675)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

	Σημ.	2017	2016
		€	€
(συνέχεια)			
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Αναλήψεις Δανείων	12	1.420.815.889	1.661.069.552
Αναλήψεις Δανείων – Εξωτερική Βοήθεια	13	0	126.333.360
Αποπληρωμές και Παραχώρηση Δανείων	14	<u>(1.911.523.986)</u>	<u>(1.315.870.027)</u>
Καθαρές Ταμειακές Ροές (σε)/από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες		<u>(490.708.097)</u>	<u>471.532.885</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		<u>(367.630.845)</u>	<u>263.356.210</u>
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ / ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΚΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ			
Εισπράξεις από Λογαριασμούς Προκαταβολών και Λογαριασμούς με Χρεωστικά Υπόλοιπα		2.197.926	2.214.646
(Πληρωμές) / Εισπράξεις από Λογαριασμούς Προκαταβολών Αποθεμάτων		<u>(119.487)</u>	<u>246.418</u>
Καθαρές Εισπράξεις από τα Ειδικά Ταμεία		3.429.944	59.189.455
Εισπράξεις από Λογαριασμούς Καταθέσεων και Λογαριασμούς με Πιστωτικά Υπόλοιπα		26.852.009	111.331.700
Αύξηση των Επενδύσεων των Ειδικών Ταμείων στην Κυβέρνηση		257.919.561	(5.973.006)
Αύξηση ταμειακών ροών από Γραμμάτια Δημοσίου 13 βδομάδων		<u>(222.704.630)</u>	<u>(98.918.603)</u>
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ/(ΣΕ) ΆΛΛΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		<u>67.575.323</u>	<u>(68.090.610)</u>
(ΜΕΙΩΣΗ)/ΑΥΞΗΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ		<u>(300.055.522)</u>	<u>331.446.820</u>
Τραπεζικά Υπόλοιπα στην αρχή του έτους		1.227.662.527	896.215.707
Τραπεζικά Υπόλοιπα στο τέλος του έτους		<u>927.607.005</u>	<u>1.227.662.527</u>

Οι Σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 21 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Πραγματικά €	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	Αρχικός Προϋπολογισμός €
<u>ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ</u>			
Άμεσοι Φόροι	2.218.561.429	2.125.538.372	2.125.538.372
Έμμεσοι Φόροι	3.198.680.719	2.877.847.140	2.877.847.140
Άλλα Έσοδα	1.050.837.746	1.025.805.746	1.025.805.746
Πωλήσεις Ακινήτων και Εξοπλισμού	2.710.867	1.700.020	1.700.020
Πρόσδοιοι από Τόκους	17.433.025	14.352.720	14.352.720
Αναλήψεις Δανείων	1.420.815.889	1.097.918.869	1.097.918.869
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ	7.909.039.675	7.143.162.867	7.143.162.867
<u>ΠΛΗΡΩΜΕΣ</u>			
Δαπάνες Προσωπικού	(1.836.606.974)	(1.919.345.517)	(1.913.379.211)
Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	(589.220.287)	(649.235.371)	(649.234.719)
Λειτουργικές Δαπάνες	(1.030.032.105)	(1.135.506.812)	(1.094.147.953)
Μεταβιβάσεις	(2.085.382.038)	(2.348.045.517)	(2.124.566.596)
Αγορά Ακινήτων και Εξοπλισμού	(106.301.383)	(148.045.467)	(142.914.358)
Έργα	(182.562.696)	(266.936.265)	(223.949.462)
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	(10.000)	(10.010)	(10)
Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους	(535.031.051)	(605.451.033)	(499.022.705)
Αποπληρωμές και Παραχώρηση Δανείων	(1.911.523.986)	(2.028.473.771)	(489.810.520)
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	(8.276.670.520)	(9.101.049.763)	(7.137.025.534)
ΚΑΘΑΡΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΟΗ	(367.630.845)	(1.957.886.896)	6.137.333

Οι Σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 21 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1441 ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΥΠΡΟΣ
23 Νοεμβρίου 2020

ΡΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Λογιστικές Πολιτικές

Βάση Ετοιμασίας

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των Οικονομικών Φορέων που περιλαμβάνονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Έχουν ετοιμαστεί ακολουθώντας το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο για τον Δημόσιο Τομέα (ΔΛΠΔΤ) «Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση με βάση την λογιστική αρχή των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών». Με την βάση αυτή, τα έσοδα και οι δαπάνες των Οικονομικών Φορέων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία είσπραξης ή πληρωμής τους.

Οντότητα Αναφοράς

Οι Οικονομικές Καταστάσεις καλύπτουν τους Οικονομικούς Φορείς οι οποίοι είναι τα Υπουργεία, οι Συνταγματικές Υπηρεσίες και οι Ανεξάρτητες Υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας που περιλαμβάνονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Έγκριση και Υλοποίηση Προϋπολογισμού

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το έτος 2017, ο οποίος καλύπτει τις δραστηριότητες των Οικονομικών Φορέων, προνοούσε Έσοδα ύψους €7.143.162.867 και Δαπάνες ύψους €7.137.025.534. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το έτος 2017 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε Νόμο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27 Δεκεμβρίου 2016.

Η υλοποίηση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος παρουσιάζεται στην Κατάσταση Υλοποίησης Προϋπολογισμού στη σελίδα 12 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Νόμισμα Ετοιμασίας Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σε Ευρώ (€).

Ξένο Συνάλλαγμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ και καταχωρούνται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία της συναλλαγής. Πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών αναγνωρίζονται στο Λογαριασμό Εισπράξεων και Πληρωμών. Μη πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους των Δανείων που παραχωρήθηκαν και του Δανεισμού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στο Αποθεματικό για Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες.

Συγκριτικές Πληροφορίες

Όπου χρειάζεται, και είναι εφικτό, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού

Για σκοπούς παροχής πρόσθετης πληροφόρησης αναφορικά με συγκεκριμένα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού έχει ετοιμαστεί σχετική Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού η οποία παρουσιάζεται στις Πρόσθετες Πληροφορίες στις Οικονομικές Καταστάσεις. Για την ετοιμασία των υπό αναφορά στοιχείων η λογιστική βάση των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών έχει αναπροσαρμοστεί σε σχέση με τα ακόλουθα:

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

(α) Τα *Εξοφλητικά Αποθέματα* συμπεριλαμβάνουν δεδουλευμένα έσοδα από τόκους για το έτος.

(β) Τα υπόλοιπα των *Δανείων που παραχωρήθηκαν* από τη Δημοκρατία και του *Δανεισμού* σε ξένα νομίσματα συμπεριλαμβάνουν τα μη πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους.

(γ) Τα υπόλοιπα των *Εξοφλητικών Αποθεμάτων*, των *Δανείων που παραχωρήθηκαν*, του *Δανεισμού*, των *Δανείων για Συγχρηματοδοτούμενα Έργα* και των *Επενδύσεων κεφαλαιοποιούνται* κατά τη λήξη του οικονομικού έτους και συμπεριλαμβάνονται στην *Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού*.

Το καθαρό συνολικό ποσό των στοιχείων που αναφέρονται στο (γ) πιο πάνω, κατά τη λήξη του οικονομικού έτους αναγνωρίζεται στο *Αποθεματικό από Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες*.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. Άμεσοι Φόροι

Οι Άμεσοι Φόροι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	514.424.764	472.381.302
Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων	846.919.625	780.471.998
Φόροι Περιουσίας (i)	124.532.715	120.496.165
Φόροι Μηχανοκίνητων Οχημάτων	78.100.270	75.048.211
Έκτακτη Αμυντική Εισφορά	293.411.402	306.752.964
Άλλοι Άμεσοι Φόροι (ii)	361.172.653	419.319.553
Ολικά	2.218.561.429	2.174.470.193

(i) Οι Φόροι Περιουσίας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα έσοδα από είσπραξη φόρου κεφαλαιουχικών κερδών ύψους €109,8 εκ. (2016: €67,3 εκ) και τα έσοδα από Φόρο Ακίνητης Ιδιοκτησίας (2017: €14,6 εκ., 2016: €53 εκ.).

(ii) Οι Άλλοι Άμεσοι Φόροι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα έσοδα που αφορούν τα μέτρα που λήφθηκαν για μείωση των απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων, εργοδοτουμένων και συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας, του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και του Ιδιωτικού Τομέα, τα οποία εισπράχθηκαν κατά το έτος και αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Κρατική Υπηρεσία		
Εισφορά προσωπικού για συντάξεις	31.333.776	31.195.227
Έκτακτη εισφορά προσωπικού και συνταξιούχων	4.892.769	27.666.312
Έσοδα από μείωση απολαβών δημόσιου τομέα	211.709.466	209.854.705
Εισφορά για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	26.809.073	26.083.586
	274.745.084	294.799.830
Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας		
Εισφορά προσωπικού για συντάξεις	86.785	78.551
Έκτακτη εισφορά προσωπικού και συνταξιούχων	472.603	6.415.171
Έσοδα από μείωση απολαβών ευρύτερου δημόσιου τομέα	53.541.253	49.627.080
	54.100.641	56.120.802
Ιδιωτικός Τομέας		
Έκτακτη εισφορά προσωπικού και συνταξιούχων	7.829.725	44.647.990
	7.829.725	44.647.990
Ολικά	336.675.450	395.568.622

3. Έμμεσοι Φόροι

Οι Έμμεσοι Φόροι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Εισαγωγικοί Δασμοί	27.321.937	26.511.370
Φόροι Κατανάλωσης	652.151.473	631.622.566
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	2.073.655.997	1.788.886.180
Φόροι Μηχανοκίνητων Οχημάτων	30.446.902	29.568.355

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Άλλοι Έμμεσοι Φόροι	415.104.410	356.115.027
Ολικά	3.198.680.719	2.832.703.498

4. Άλλα Έσοδα

Τα Άλλα Έσοδα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	Σημ.	2017 €	2016 €
Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση			
Αγαθών		230.415.201	232.710.867
Ενοίκια Δικαιώματα και Άλλοι Πρόσοδοι	4.1	382.666.303	217.785.553
Μεταβιβάσεις από διάφορους Οργανισμούς	4.2	334.513.390	390.225.796
Έσοδα από Ενδοκυβερνητικές Παραγγελίες	4.3	25.959.696	26.920.604
Ολικά		973.554.590	867.642.820

4.1. Ενοίκια, Δικαιώματα και άλλοι Πρόσοδοι

Τα Ενοίκια, Δικαιώματα και άλλοι Πρόσοδοι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Ενοίκια	13.343.109	12.747.178
Δικαιώματα Διαχείρισης Αερολιμένων και Λιμένων	77.213.472	36.757.921
Δικαιώματα Σχετικά με Υδρογονάνθρακες	110.146.062	16.107.229
Επιβαρύνσεις Φόρων και Τελών	37.055.201	50.858.995
Πρόστιμα και Χρηματικές Ποινές	19.405.437	16.932.785
Άλλα Δικαιώματα και Οφειλές	37.106.000	27.269.289
Ιδιωτικές Χορηγίες	356.872	419.792
Διάφορα Άλλα Έσοδα	88.040.150	56.692.364
Ολικά	382.666.303	217.785.553

4.2. Έσοδα – Μεταβιβάσεις από διάφορους Οργανισμούς

Τα Έσοδα από Μεταβιβάσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Έσοδα από Κεντρική Τράπεζα (i)	59.394.849	92.844.755
Έσοδα από Κρατικό Λαχείο	24.381.534	21.995.353
Μεταφορές από Αποθεματικά Οργανισμών Δημόσιου Δικαίου (ii)	26.380.000	65.460.000
Έσοδα από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	12.137.299	12.062.053
Εισφορά για Κοινωνική Σύνταξη	22.494.615	22.230.430
Έσοδα από Αποκοπή Συμπληρωματικών Συντάξεων (iii)	154.148.116	144.684.803
Άλλες Μεταβιβάσεις	35.576.977	30.948.402
Ολικά	334.513.390	390.225.796

(i) Τα Έσοδα από Κεντρική Τράπεζα αφορούν τη μεταφορά του 80% του καθαρού πλεονάσματος της Κεντρικής Τράπεζας του αμέσως προηγούμενου έτους στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, όπως προνοείται στον περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

(ii) Οι *Μεταφορές από Αποθεματικά Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου* κατά το 2017 αφορούν έσοδα από τη CYTA ύψους €26.380.000.

(iii) Στα *Έσοδα από Αποκοπή Συμπληρωματικών Συντάξεων* εμφανίζεται το συμπληρωματικό (αναλογικό) μέρος των συντάξεων που καταβάλλονται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους, το οποίο κερδήθηκε με κυβερνητικές εισφορές και αποκόπηκε από τις συντάξεις που καταβλήθηκαν. Οι *Συντάξεις και Φιλοδωρήματα παρουσιάζονται αυξημένες* κατά το ίδιο ποσό.

4.3. Έσοδα από Ενδοκυβερνητικές Παραγγελίες

Τα *Έσοδα από Ενδοκυβερνητικές Παραγγελίες* μεταξύ Τμημάτων/ Υπηρεσιών αποτελούν ενδοκυβερνητικές λογιστικές πράξεις χωρίς να υπάρχει είσπραξη χρημάτων. Τα έσοδα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Πωλήσεις Αγαθών/ Παροχή Υπηρεσιών σε άλλα Τμήματα/ Υπηρεσίες	2.014.694	1.694.752
Συντηρήσεις για άλλα Τμήματα	9.057.517	8.830.025
Εκτέλεση Έργων για άλλα Τμήματα	5.519.134	6.699.314
Εκτέλεση Έργων στο ίδιο Τμήμα	9.368.351	9.696.513
Ολικά	25.959.696	26.920.604

5. Άλλα Έσοδα – Χορηγίες Ευρωπαϊκής Ένωσης

	2017 €	2016 €
Χορηγίες Ευρωπαϊκής Ένωσης	77.283.156	37.514.935
	77.283.156	37.514.935

6. Δαπάνες Προσωπικού

Οι Δαπάνες Προσωπικού περιλαμβάνουν δαπάνες για τις ακόλουθες κατηγορίες προσωπικού:

	2017 €	2016 €
Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας	10.097.747	10.381.911
Κρατικοί Υπάλληλοι	1.619.411.969	1.584.752.270
Ορομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό	194.190.500	196.969.689
Προσωπικό Εξωτερικών Υπηρεσιών	12.906.758	12.637.696
Ολικά	1.836.606.974	1.804.741.566
Έσοδα από μείωση απολαβών αξιωματούχων και εργοδοτουμένων Κρατικής Υπηρεσίας (i)	(211.709.466)	(209.854.705)
	1.624.897.508	1.594.886.861

(i) Περιλαμβάνονται στα ποσά που αφορούν τα μέτρα που λήφθηκαν για μείωση των απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων, εργοδοτουμένων και συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας (2017: €274.745.084, 2016: €294.799.830), τα οποία εισπράχθηκαν κατά το έτος και παρουσιάζονται στα έσοδα από Άλλους Άμεσους Φόρους (βλέπε Σημείωση 2 Άμεσοι Φόροι).

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

7. Λειτουργικές Δαπάνες

Οι Λειτουργικές Δαπάνες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Λειτουργικές Δαπάνες	340.092.874	303.948.889
Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	58.282.830	61.398.910
Εκπαίδευση Προσωπικού/ Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα	14.791.796	11.677.931
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/ Έρευνες	67.439.012	91.698.905
Εκδόσεις και Δημοσιότητα	11.023.158	9.435.728
Δαπάνες Άμυνας και Αστυνόμευσης	208.877.314	152.722.156
Επιστροφές Φόρων και Τελών	325.713.918	257.025.715
Δαπάνες Ειδικών Υπηρεσιών	3.811.203	0
Ολικά	1.030.032.105	887.908.234

8. Δαπάνες - Μεταβιβάσεις

Οι Δαπάνες για Μεταβιβάσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	Σημ.	2017 €	2016 €
Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	8.1	801.377.939	674.941.682
Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	8.2	216.813.034	198.011.357
Επιχορηγήσεις	8.3	86.995.058	140.460.191
Κοινωνικές Παροχές	8.4	900.583.602	959.907.878
Σχέδια Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους ή Άλλες Πηγές		61.719.383	53.092.923
Αποζημιώσεις και Έξοδα Αγωγών		17.893.022	37.243.099
Ολικά		2.085.382.038	2.063.657.130

8.1. Δαπάνες - Μεταβιβάσεις Εσωτερικού

Οι Δαπάνες για Μεταβιβάσεις Εσωτερικού περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Μεταβιβάσεις προς Οργανισμούς Δημόσιου Δικαίου (i)	273.369.408	199.889.754
Μεταβιβάσεις προς Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	121.208.051	99.849.935
Μεταβιβάσεις προς Συμβούλια/ Επιτροπές/ Οργανισμούς (ii)	21.300.823	20.818.257
Γενική Κυβερνητική Εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	341.475.822	311.020.639
Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	44.023.835	43.363.097
Ολικά	801.377.939	674.941.682

(i) Στις Μεταβιβάσεις προς Οργανισμούς Δημόσιου Δικαίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η χορηγία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (2017: €98,7 εκ., 2016: €55,8 εκ.), η χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (2017: €41,6 εκ., 2016: €32 εκ.), η χορηγία στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (2017: €28,3 εκ., 2016: €29,8 εκ.), η χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (2017: €28 εκ., 2016: €25,9 εκ.) και η χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (2017: €28,1 εκ., 2016: €27,9 εκ.).

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

(ii) Στις Μεταβιβάσεις προς Συμβούλια/ Επιτροπές/ Οργανισμούς περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων η Χορηγία Πολιτικών Κομμάτων (2017: €10,3 εκ., 2016: €10,6 εκ.).

8.2. Δαπάνες - Μεταβιβάσεις Εξωτερικού

Οι Δαπάνες για Μεταβιβάσεις Εξωτερικού περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Μεταβιβάσεις προς Διεθνείς Οργανισμούς	32.187.055	32.233.832
Μεταβιβάσεις προς Ευρωπαϊκή Ένωση - Παραδοσιακοί Ίδιοι Πόροι	22.568.371	20.079.129
Μεταβιβάσεις προς Ευρωπαϊκή Ένωση - Ίδιος Πόρος Φ.Π.Α.	41.358.089	33.954.641
Μεταβιβάσεις προς Ευρωπαϊκή Ένωση - Ίδιος Πόρος Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος	114.454.161	106.276.555
Άλλες Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	6.245.358	5.467.200
Ολικά	216.813.034	198.011.357

8.3. Επιχορηγήσεις

Οι Επιχορηγήσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Επιχορηγήσεις για Γεωργοκτηνοτροφικά Προϊόντα	20.686.480	64.251.704
Επιχορηγήσεις για Βιομηχανικά Προϊόντα	288.028	580.976
Δημόσιες Επιβατικές Μεταφορές	43.831.293	50.708.256
Άλλες Επιχορηγήσεις	22.189.257	24.919.255
Ολικά	86.995.058	140.460.191

8.4. Κοινωνικές Παροχές

Οι Κοινωνικές Παροχές περιλαμβάνουν τις ακόλουθες παροχές:

	2017 €	2016 €
Παιδείας (i)	146.835.248	148.534.619
Πολιτιστικές	7.503.529	4.711.086
Υγείας	57.773.547	49.401.886
Στέγασης	27.319.324	25.455.530
Κοινωνικής Πρόνοιας (ii)	570.749.299	550.411.323
Άλλες Κοινωνικές	13.490.273	12.442.968
Σε Ειδικά Ταμεία	76.912.382	168.950.466
Ολικά	900.583.602	959.907.878

(i) Στις Παροχές Παιδείας περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η Φοιτητική Χορηγία (2017: €50 εκ., 2016: €50 εκ.) και χορηγίες για λειτουργία σχολείων προδημοτικής, δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης (2017: €53 εκ., 2016: €55 εκ.).

(ii) Στις Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (2017: €253 εκ., 2016: €258 εκ.), το Επίδομα Τέκνου (2017: €113 εκ., 2016: €114 εκ.),

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

η Χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2017: €47 εκ., 2016: €45 εκ.) και η Κοινωνική Σύνταξη (2017: €70 εκ., 2016: €69 εκ.).

9. Δαπάνες για Αγορά Ακινήτων και Εξοπλισμού

Οι Δαπάνες για Αγορά Ακινήτων και Εξοπλισμού περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Αγορά Γης και Κτιρίων	73.460.819	72.873.184
Αγορά Σταθερών και Κινητών Μηχανημάτων	17.182.838	18.914.062
Αγορά Εξοπλισμού	15.056.919	18.342.807
Αγορά Άλλων Στοιχείων Ενεργητικού	600.807	744.579
Ολικά	106.301.383	110.874.632

10. Δαπάνες – Έργα

Οι Δαπάνες για Έργα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Ανέγερση, Επεκτάσεις και Βελτιώσεις Κτιρίων	54.957.079	53.193.350
Δρόμοι	43.242.936	33.142.026
Έργα Υποδομής	30.521.525	30.288.210
Κατασκευαστικά Έργα	50.962.281	57.494.676
Άλλα Έργα	2.878.875	3.013.583
Ολικά	182.562.696	177.131.845

11. Συνδρομές και Αγορά Μετοχών

Οι Συνδρομές και Αγορά Μετοχών για το έτος 2017 αφορούν το ποσό των €10.000 που πληρώθηκε για την αγορά μετοχών στην εταιρεία PD Berater der Offentlichen Hand GmbH.

12. Αναλήψεις Δανείων

Οι Αναλήψεις Δανείων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Έσοδα Εκδοθέντων Δανείων	73.489.720	70.569.994
Αναλήψεις Δανείων Εξωτερικού	968.541.369	996.980.000
Αναλήψεις Δανείων Εσωτερικού	378.784.800	593.519.558
Ολικά	1.420.815.889	1.661.069.552

13. Αναλήψεις Δανείων – Εξωτερική Βοήθεια

Οι Αναλήψεις Δανείων οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία της Εξωτερικής Βοήθειας περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017	2016
	€	€
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	-	126.333.360

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

14. Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων

Οι Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Έκδοση Δανείων	38.800.000	41.499.980
Αποπληρωμές Δανείων Εξωτερικού	873.246.510	277.557.697
Αποπληρωμές Δανείων Εσωτερικού	997.756.530	994.764.713
Συνεισφορά στα Εξοφλητικά Αποθέματα	1.720.946	2.047.637
Ολικά	1.911.523.986	1.315.870.027

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

2017

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού στις 31 Δεκεμβρίου

	Σημ.	2017 €	2016 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εξοφλητικά Αποθέματα	1	15.919.681	26.485.111
Δάνεια που παραχωρήθηκαν	2	880.287.628	911.889.962
Επενδύσεις	3	<u>1.638.561.176</u>	<u>1.638.551.176</u>
		<u>2.534.768.485</u>	<u>2.576.926.249</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Τραπεζικά Υπόλοιπα	4	927.607.005	1.227.662.527
Προκαταβολές και Χρεωστικά Υπόλοιπα	6	17.861.880	20.059.806
Προκαταβολές Αποθεμάτων	7	2.988.777	2.869.290
Δάνεια που παραχωρήθηκαν	2	<u>77.403.151</u>	<u>79.755.642</u>
		<u>1.025.860.813</u>	<u>1.330.347.265</u>
		<u>3.560.629.298</u>	<u>3.907.273.514</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Τρέχουσες Υποχρεώσεις			
Υπόλοιπα Ειδικών Ταμείων	5	(322.263.034)	(318.833.090)
Καταθέσεις και Πιστωτικά Υπόλοιπα	8	(400.980.852)	(374.128.843)
Δανεισμός	9	<u>(1.524.716.357)</u>	<u>(2.043.671.917)</u>
		<u>(2.247.960.243)</u>	<u>(2.736.633.850)</u>
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Επενδύσεις Ειδικών Ταμείων	10	(7.920.635.088)	(7.662.715.527)
Δανεισμός	9	<u>(16.898.121.037)</u>	<u>(17.197.596.042)</u>
		<u>(24.818.756.125)</u>	<u>(24.860.311.569)</u>
		<u>(27.066.716.368)</u>	<u>(27.596.945.419)</u>
ΚΑΘΑΡΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟ		<u>(23.506.087.070)</u>	<u>(23.689.671.905)</u>
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			
Αποθεματικά	11	(23.506.087.070)	(23.689.671.905)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ		<u>(23.506.087.070)</u>	<u>(23.689.671.905)</u>

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Εξοφλητικά Αποθέματα

Τα *Εξοφλητικά Αποθέματα* αντιπροσωπεύουν συστηματικές συνεισφορές σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητας για έγκαιρη αποπληρωμή των σχετικών δανείων (Χρεόγραφα Αναπτύξεως κλπ.) κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Κατά το 2017 ποσό ύψους €12,2 εκ. το οποίο περιλαμβανόταν στα Εξοφλητικά Αποθέματα καταβλήθηκε για Αποπληρωμές Δανείων.

2. Δάνεια που παραχωρήθηκαν

Τα Δάνεια που παραχωρήθηκαν από την Κυβέρνηση ανέρχονται σε €957.690.779 (2016: €991.645.604) και έχουν παραχωρηθεί στους ακόλουθους οργανισμούς:

	2017	2016
	€	€
Ξένες Κυβερνήσεις (i)	109.788.434	109.788.434
Δήμοι	26.647.337	28.419.684
Κοινοτικά Συμβούλια	2.465.318	2.498.755
Συμβούλια Αποχετεύσεως	17.018.542	18.180.622
Συμβούλια Υδατοπρομήθειας	24.289	24.289
Οργανισμοί Δημόσιου Δικαίου και Άλλοι Οργανισμοί (ii)	742.039.783	786.724.304
Συνεργατικές Εταιρείες και Άλλοι Ιδιωτικοί Οργανισμοί	59.707.076	46.009.516
Ολικά	957.690.779	991.645.604

(i) Δάνειο που παραχωρήθηκε στην Ελληνική Κυβέρνηση μέσω του Μηχανισμού Στήριξης της Ελλάδας που οργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

(ii) Τα μεγαλύτερα δάνεια δόθηκαν στον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (2017: €401 εκ., 2016: €401 εκ.) και στο Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης για την πρώην Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (2017: €116,7 εκ., 2016: €145,8 εκ.).

3. Επενδύσεις

Οι Επενδύσεις αφορούν συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο Κυπριακών Εταιρειών και σε άλλους τίτλους. Οι σημαντικότερες επενδύσεις σε κόστος είναι:

	Συμμετοχή	2017	2016
	€	€	€
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ (i)	93,67%	100.905.946	100.905.946
Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης			
Πετρελαιοειδών Λτδ	100%	35.318.816	35.318.816
Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ii)	77,35%	1.500.000.000	1.500.000.000
Άλλες (iii)		2.336.414	2.326.414
Επενδύσεις σε Μετοχές		1.638.561.176	1.638.551.176

- (i) Συνεπεία της αρνητικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) σχετικά με την αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας για έγκριση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών, το Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών αποφάσισε στις 9 Ιανουαρίου 2015 να θέσει σε λειτουργία τη διαδικασία εκούσιας εκκαθάρισης της εταιρείας.
- (ii) Η επένδυση στην Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα προέκυψε από το Ομόλογο το οποίο μεταβιβάστηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία ως μέρος της χρηματοδότησης που έλαβε

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας για σκοπούς ανακεφαλαιοποίησης του συνεργατικού πιστωτικού τομέα. Παραχωρήθηκαν συνολικά 1.171.875.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €1,28 έκαστη. Με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6 Μαΐου 2016 η ονομαστική αξία της μετοχής μειώθηκε σε €1,1155 και εκδόθηκαν 331.431.360 μετοχές. Με το ίδιο διάταγμα η αξία της μετοχής διαιρέθηκε σε €0,28 και παραχωρήθηκαν 4 μετοχές των €0,28 για κάθε μια μετοχή αξίας €1,1155. Οι μετοχές παραχωρήθηκαν στους υφιστάμενους μετόχους, χωρίς να επηρεάζεται το ποσοστό συμμετοχής τους.
- (iii) Η Παγκύπριος Εταιρεία Αρτοποιών Δημόσια Εταιρεία Λτδ βρίσκεται υπό καθεστώς εκκαθάρισης σύμφωνα με διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις 31/10/2016.

4. Τραπεζικά Υπόλοιπα

Τα Τραπεζικά Υπόλοιπα αποτελούνται από τα υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και υπόλοιπα σε Ταμεία Πάγιας Προκαταβολής, όπως αναλύονται πιο κάτω:

	2017 €	2016 €
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου:		
Γενικός Κυβερνητικός Λογαριασμός (i)	228.570.787	242.570.011
Αποθεματικά μετρητών	<u>306.783.660</u>	535.846.302
	535.354.447	778.416.313
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	384.728.356	441.300.844
Υπόλοιπα σε Ταμεία Πάγιας Προκαταβολής	<u>7.524.202</u>	7.945.370
Ολικά	927.607.005	1.227.662.527

(i) Ο Γενικός Κυβερνητικός Λογαριασμός περιλαμβάνει ποσό ύψους €143.954.489 (2016: €122.228.979) που αφορά εισπράξεις που εισπράχθηκαν κατά το τέλος της τρέχουσας λογιστικής περιόδου και αναγνωρίστηκαν στο τρέχον έτος όμως κατατέθηκαν και πιστώθηκαν στο Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στις αρχές του επόμενου χρόνου.

5. Υπόλοιπα Ειδικών Ταμείων

Τα Υπόλοιπα Ειδικών Ταμείων αφορούν Ειδικά Ταμεία που χρησιμοποιούν το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό για τις συναλλαγές και τις καταθέσεις τους. Τα σημαντικότερα υπόλοιπα είναι:

	2017 €	2016 €
Ταμείο Δημοσίων Δανείων	(123.698.045)	(122.489.173)
Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού	(58.114.795)	(55.292.612)
Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου	-	(43.611.753)
Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	(6.978.270)	(404.410)
Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης	(59.332.851)	(50.662.019)
Ταμείο Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	(51.040.129)	(25.053.165)
Άλλα Ειδικά Ταμεία	(23.098.944)	(21.319.958)
Ολικά	(322.263.034)	(318.833.090)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

6. Προκαταβολές και Χρεωστικά Υπόλοιπα

Οι Προκαταβολές και τα Χρεωστικά Υπόλοιπα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Προκαταβολές – Ταξίδια στο εξωτερικό	425.586	357.151
Προκαταβολές Προσωπικού	1.294.512	3.194.479
Προκαταβολές λόγω Εγγυήσεων	4.760.194	4.760.194
Προκαταβολές – Άλλες	<u>11.381.588</u>	11.747.982
Ολικά	17.861.880	20.059.806

7. Προκαταβολές Αποθεμάτων

Οι Προκαταβολές Αποθεμάτων αντιπροσωπεύουν κόστος αποθεμάτων σε τιμή κτήσης που έχουν αγορασθεί από προμηθευτές για μελλοντική χρήση.

8. Καταθέσεις και Πιστωτικά Υπόλοιπα

Οι Καταθέσεις και τα Πιστωτικά Υπόλοιπα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2017 €	2016 €
Πιστωτές – Άλλες Καταθέσεις	(400.980.852)	(374.128.843)

9. Δανεισμός

Ο Δανεισμός αποτελείται από τα Δάνεια Εσωτερικού σε Ευρώ και τα Δάνεια Εξωτερικού σε Ευρώ και σε ξένα νομίσματα. Οι σημαντικότερες πηγές δανεισμού είναι:

	2017 €	2016 €
Γραμμάτια Δημοσίου	(200.042.409)	(422.747.039)
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου	(510.851.500)	(1.184.535.914)
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	(347.273.243)	(370.424.792)
Πιστοποιητικά Αποταμιεύσεως	(11.408.691)	(24.578.574)
Χρεόγραφα Αναπτύξεως (i)	(1.269.629.975)	(1.251.089.004)
Ομόλογα Φυσικών Προσώπων	(613.017.700)	(541.704.200)
Δάνεια για Συγχρηματοδοτούμενα Έργα	(114.828.430)	(125.090.515)
Άλλες πηγές	(9.000.000)	(9.750.000)
Δάνεια Εσωτερικού	(3.076.051.948)	(3.929.920.038)
Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Γραμμάτια (ii)	(4.710.587.000)	(4.406.350.000)
Ρωσική Ομοσπονδία (iii)	(2.500.000.000)	(2.500.000.000)
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	(923.775.023)	(852.305.009)
Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	(236.010.392)	(242.506.330)
Γαλλικό Θησαυροφυλάκιο	(0)	(120.354)
Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (iv)	(6.300.000.000)	(6.300.000.000)
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (iv)	(676.413.031)	(1.010.066.228)
Δάνεια Εξωτερικού	(15.346.785.446)	(15.311.347.921)
Ολικά	(18.422.837.394)	(19.241.267.959)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

(i) Τα Χρεόγραφα Αναπτύξεως περιλαμβάνουν ποσό ύψους €10.000.000 (2016: €10.000.000) που αφορά επένδυση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(ii) Τα Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Γραμμάτια περιλαμβάνουν ποσό ύψους €205.033.000 (2016: €205.033.000) που αφορά επένδυση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(iii) Το δάνειο από την Ρωσική Ομοσπονδία φέρει επιτόκιο ύψους 2,5% και είναι αποπληρωτέο σε 8 ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις με την πρώτη δόση να είναι πληρωτέα την 1 Μαρτίου 2018 και την τελευταία την 1 Σεπτεμβρίου 2021.

(iv) Κατά το 2013 η Κυπριακή Δημοκρατία και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπέγραψαν Συμφωνία Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στα πλαίσια της οποίας η Κυπριακή Δημοκρατία θα λάμβανε δανειοδότηση συνολικού ύψους €8.968.000.000 από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €1.000.000.000 (891.000.000 Ειδικά Τραβηγκτικά Δικαιώματα (ΕΤΔ)) από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ποσό €6.300.000.000 εκταμιεύτηκε σταδιακά μέχρι την 8^η Οκτωβρίου 2015.

- Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας: Κατά το 2017 δεν εκταμιεύτηκε οποιοδήποτε ποσό. Ως εκ τούτου, το μη εκταμιευθέν ποσό για το εν λόγω δάνειο ανερχόταν σε €2.668.000.000 κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

Η αποπληρωμή του δανείου που λήφθηκε κατά το 2013 θα ολοκληρωθεί σε 14-17 χρόνια με την πρώτη αποπληρωμή να είναι ορισμένη στις 13 Μαΐου 2026. Ο τόκος καταβάλλεται σε ετήσια βάση από την ημερομηνία εκταμίευσης του ποσού. Το επιτόκιο καθορίζεται σύμφωνα με την τιμολογιακή πολιτική του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και είναι 10 μονάδες βάσης πάνω από το βασικό επιτόκιο του, το οποίο αντικατοπτρίζει το κόστος δανεισμού του.

- Διεθνές Νομισματικό Ταμείο: Η εκταμίευση του δανείου από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) αναμένεται να γίνει σε δώδεκα ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις των 74.250.000 ΕΤΔ έκαστη. Κάθε δόση είναι αποπληρωτέα σε 128 ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις ξεκινώντας 4,5 χρόνια μετά την ημερομηνία εκταμίευσης. Το επιτόκιο δανεισμού καθορίζεται από το ΔΝΤ και εξαρτάται από το συνολικό ύψος του δανεισμού. Μέχρι του σημείου που το εκταμιευθέν δάνειο είναι μικρότερο του τριπλάσιου του ποσού συμμετοχής της Κύπρου στο ΔΝΤ, το επιτόκιο είναι ίσο με το επιτόκιο αγοράς του ΔΝΤ πλέον περιθώριο 100 μονάδων βάσης (1%). Το μέσο επιτόκιο με βάση το οποίο καταβλήθηκαν τόκοι κατά το 2017 ήταν 1,80%. Κατά την διάρκεια του έτους 2017 έγιναν πρόωρες αποπληρωμές προς το ΔΝΤ ύψους 222.375.000 ΕΔΤ.

10. Επενδύσεις Ειδικών Ταμείων

Οι Επενδύσεις Ειδικών Ταμείων περιλαμβάνουν επενδύσεις υπό τη μορφή κατάθεσης σε πίστη του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, του Ταμείου Πλεονάζοντος Προσωπικού, του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτουμένων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη και του Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας και άλλων Ταμείων για μικρά ποσά (2017: €7.920.635.088, 2016: €7.662.715.527).

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

11. Αποθεματικά

Η Κατάσταση Μεταβολών στα Αποθεματικά είναι η ακόλουθη:

	Αποθεματικό Προσόδων €	Αποθεματικό από Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες €	Σύνολο €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(7.791.189.083)	(15.689.127.738)	(23.480.316.821)
Πλεόνασμα για το έτος	263.356.210	-	263.356.210
Καθαρή κίνηση σε Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες για το έτος	-	(468.465.994)	(468.465.994)
Αναπροσαρμογή στη βάση των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών για το έτος	-	(4.245.300)	(4.245.300)
Συνολικά εισοδήματα/δαπάνες για το έτος	263.356.210	(472.711.294)	(209.355.084)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(7.527.832.873)	(16.161.839.032)	(23.689.671.905)
Έλλειμμα για το έτος	(367.630.845)	-	(367.630.845)
Καθαρή κίνηση σε Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες για το έτος	-	495.732.889	495.732.889
Αναπροσαρμογή για κτήρια και εξοπλισμό	-	(4.503.950)	(4.503.950)
Αναπροσαρμογή στη βάση των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών για το έτος	-	59.986.741	59.986.741
Συνολικά εισοδήματα/δαπάνες για το έτος	(367.630.845)	551.215.680	183.584.835
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(7.895.463.718)	(15.610.623.352)	(23.506.087.070)

12. Καθυστερημένα Έσοδα και Εκκρεμείς Οφειλές

Κατά την 31^η Δεκέμβριου 2017 τα συνολικά Καθυστερημένα Έσοδα ανέρχονται στα €2,5 δις (2016: €2,3 δις) και οι συνολικές Εκκρεμείς Οφειλές προς τρίτους στα €7 εκ. (2016: €5,5 εκ.). Να σημειωθεί ότι σημαντικό μέρος των Καθυστερημένων Έσοδών είναι μη εισπράξιμα.

13. Στοιχεία Εκτός Ισολογισμού

Βάση δικαστικού διατάγματος ημερομηνίας 29/11/2016 (Αγωγή 5592/16), κατατέθηκε, στις 13/12/2016, σε λογαριασμό του Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας το ποσό των US\$133.800.000 (€126.226.415). Το ποσό αυτό κατατέθηκε σε ξεχωριστό ειδικό δολαριακό τραπεζικό λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και θα παραμείνει μέχρι την ολοκλήρωση της δικαστικής διαμάχης μεταξύ τρίτων.

Να σημειωθεί ότι η πιο πάνω Κατάθεση δεν πληροί τον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου με βάση το ΔΛΠΔΤ 2 και ως εκ τούτου δεν περίληφθηκε στις οικονομικές καταστάσεις της Κυβέρνησης.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

13. Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα αντιπροσωπεύουν συμβατικά ρυθμισμένες συνεργασίες μεταξύ της Κυβέρνησης και του ιδιωτικού τομέα με σκοπό την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, σύμφωνα με τις οποίες οι απαιτούμενοι πόροι υπόκεινται σε κατάλληλη διαχείριση και οι κίνδυνοι που απορρέουν κατανέμονται μεταξύ των εταίρων αναλόγως των αρμοδιοτήτων.

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα της Κυβέρνησης που βρίσκονται σε ισχύ κατά τη διάρκεια του έτους 2017 παρουσιάζονται πιο κάτω:

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λεπτομέρειες	(Α) Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου	(Β) Μαρίνα Λεμεσού	(Γ) Μαρίνα Αγίας Νάπας
Περιγραφή σύμπραξης	Ανάπτυξη και διαχείριση των αερολιμένων	Ανάπτυξη, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση μαρίνας	Σχεδιασμός, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση μαρίνας
Ημερομηνία υπογραφής συμφωνίας	Αρχική: 8.7.2005 Τροποποιητική: 11.5.2006	Αρχική: 25.1.2008 Συμπληρωματική: 25.1.2010	27.4.2012
Ημερομηνία ισχύος συμφωνίας	12.5.2006	25.1.2008	27.4.2012
Περιοδος ισχύος συμφωνίας	25 έτη	53 έτη (από 25.1.2010) (2)	55 έτη
Διαμοιρασμός κράτους	Διαχειριστής: 100%	Διαχειριστής: 100%	Διαχειριστής: 100%
Πραγματοποιηθέν/ αναμενόμενο κόστος κατασκευής έργου (συνολικό)	Φάση I €574,5 εκ. (κατασκευή αερολιμένων – ολοκληρώθηκε) Φάση II €143,0 εκ. (επέκταση αερολιμένων – δεν ξεκίνησε) Σύνολο €717,5 εκ.	Φάση I €134,3 εκ. (μαρίνα και υποδομές - ολοκληρώθηκε) Φάση II €215,7 εκ. (οικιστική και εμπορική ανάπτυξη – σε εξέλιξη) Σύνολο €350,0 εκ.	Φάση I €82,8 εκ. (μαρίνα και υποδομές – σε εξέλιξη) Φάση II €137,2 εκ. (οικιστική και εμπορική ανάπτυξη – δεν ξεκίνησε) Σύνολο €220,0 εκ.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΩΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λεπτομέρειες	(Α) Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου	(Β) Μαρίνα Λεμεσού	(Γ) Μαρίνα Αγίας Νάπας
Καθαρή αξία εισοδημάτων από το έργο (Κυβερνητικού)	(1)	Σταθερό: €51.260 ανά έτος, αναπροσαρμοσμένο κάθε έτος, βάσει του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, και αυξημένο κάθε 10 έτη, κατά 3%	Σταθερό: €100.000 ανά έτος (πρώτη πληρωμή μετά το πέμπτο έτος), αναπροσαρμοσμένο κάθε έτος, βάσει του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, και αυξημένο κάθε 10 έτη, κατά 3%
Σταθερό: €3,5 εκ. ανά έτος, αναπροσαρμοσμένο κάθε 2 έτη, βάσει του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή		Σταθερό: €290.500 επήσια, αναπροσαρμοσμένο κάθε 2 έτη, βάσει του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή	
Μεταβλητό: 32,38% επί των ακαθάριστων εσόδων του Διαχειριστή Διαμοιρασμός κερδών βάσει προηγητων απόδοσης		€21,2 εκ. έσοδα από τη μίσθωση οικιστικών μονάδων	Έσοδα από τη μίσθωση οικιστικών μονάδων
Εισπράξεις έτους	€49,7 εκ. (3)	€8,3 εκ.	€1,3 εκ.
Πληρωμές έτους	Δ/Ε	—	Δ/Ε
Δικαίωμα (option) ανανέωσης συμφωνίας Δικαίωμα περιμετρίου συμφωνίας	Όχι	Όχι	Όχι
Κυριότητα έργου κατά τη λήξη της συμφωνίας	Κυβέρνηση (5)	Κυβέρνηση (μόνο σε περίπτωση παράβασης των όρων της συμφωνίας)	Κυβέρνηση (μόνο σε περίπτωση παράβασης των όρων της συμφωνίας)
Καθορισμός τελών	Αεροναυτικά τέλη: αύξηση μόνο με έγκριση της Κυβέρνησης	Ελεύθερος καθορισμός από το Διαχειριστή	Ελεύθερος καθορισμός από το Διαχειριστή
	Μη αεροναυτικά τέλη: ελεύθερος καθορισμός, βασισμένος στο κόστος της υπηρεσίας που αφορά		

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λεπτομέρειες	(Δ) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λάρνακας	(Ε) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Δεκέλειας	(ΣΤ) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λεμεσού	(Η) Λιμάνι Λεμεσού
Περιγραφή σύμπραξης	Ανακάίνιση, λειτουργία και πώληση νερού	Ανακάίνιση, λειτουργία, συντήρηση και πώληση νερού	Σχεδιασμός, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και προμήθεια νερού	Ανάπτυξη λιμένα και παροχή υπηρεσιών υφηλού επιπέδου
Ημερομηνία υπογραφής συμφωνίας	26.1.2012	30.9.2005 και 27.11.2007 (συμπληρωματική συμφωνία)	7.8.2009	25.4.2016
Ημερομηνία έναρξης λειτουργίας	1.7.2015	20.5.2007	1.7.2012	29.1.2017
Περίοδος ισχύος συμφωνίας	27 έτη (2 έτη για ανακάίνιση και 25 έτη για λειτουργία)	22 έτη (2 έτη για ανακάίνιση και 20 έτη για λειτουργία)	23 έτη (3 έτη για κατασκευή και 20 έτη για λειτουργία)	Τμήμα 1: 25 έτη Τμήμα 2: 15 έτη Τμήμα 3: 25 έτη
Διαμορφασμός κόστους	Διαχειριστής: 100%	Διαχειριστής: 100%	Διαχειριστής: 100%	Διαχειριστές: 100%
Πραγματοποιηθέντων αναμενόμενο κόστος κατασκευής έργου (συνολικό)	€6 εκ.	€27,8 εκ.	€45,8 εκ.	

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΩΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λεπτομέρειες	(Δ) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λάρνακας	(Ε) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Δεκέλειας	(ΣΤ) Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λεμεσού	(Η) Λιμάνι Λεμεσού
Ελάχιστο ποσό πληρωτέο από την κυβέρνηση για κάλυψη κεφαλαιουχικού κόστους για ολόκληρη τη συμφωνία	€12,3 εκ.	€41,7 εκ.	€81,6 εκ.	Δ/Ε
Εισπράξεις έτους	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	€27,6 εκ
Πληρωμές έτους	€10,2 εκ. (4)	€18,3 εκ. (4)	€12,9 εκ. (4)	Δ/Ε
Δικαίωμα (option) ανανέωσης συμφωνίας	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Δικαίωμα τερματισμού συμφωνίας	Κυβέρνηση έχει δικαίωμα τηρώντας τερματισμού και εξαγοράς της συμφωνίας	Κυβέρνηση έχει δικαίωμα πρόωρου τερματισμού και εξαγοράς της συμφωνίας	Κυβέρνηση έχει δικαίωμα πρόωρου τερματισμού και εξαγοράς της συμφωνίας	Κυβέρνηση έχει δικαίωμα πρόωρου τερματισμού και εξαγοράς της συμφωνίας
Κυριότητα έργου κατά η λήξη της συμφωνίας	Κυβέρνηση (5)	Κυβέρνηση (5)	Κυβέρνηση (5)	Κυβέρνηση (5)
Καθορισμός τελών	Σύμφωνα με προκαθορισμένες παραμέτρους (6)	Σύμφωνα με προκαθορισμένες παραμέτρους (6)	Σύμφωνα με προκαθορισμένες παραμέτρους (6)	Ρυθμιζόμενες Χρεώσεις: Καθορισμός ανώτατων ορίων από Αρχή Λιμένων Μη ρυθμιζόμενες Χρεώσεις: Ελεύθερος Καθορισμός

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Επεξηγήσεις:

- (1) Αρχική εκτίμηση (τιμές 2006): Σταθερό €34,9 εκ., Μεταβλητό €609,1 εκ., Διαμοιρασμού κερδών €129,6 εκ., Σύνολο €773,6 εκ.
- (2) Η μίσθωση των οικιστικών μονάδων της Μαρίνας γίνεται για 125 έτη. Οι συμβάσεις μίσθωσης υπογράφονται από τον Ανάδοχο για τα πρώτα 53 έτη και από την κυβέρνηση για τα υπόλοιπα 72 έτη.
- (3) Συμπεριλαμβάνονται στα *Ενοίκια, Δικαιώματα και Άλλοι Πρόσοδοι* (*Σημείωση 4.1 Ενοίκια, Δικαιώματα και αλλοι Πρόσοδοι*). Αποτελούνται από Σταθερό εισόδημα €4 εκ. και Μεταβλητό εισόδημα μείον αποκοπές €45,7 εκ. Σταθερό εισόδημα €1 εκ. και Μεταβλητό εισόδημα €3,5 εκ., που εισπράχτηκαν μέσα στο έτος, αφορούν το έτος 2016.

Πέραν των πιο πάνω, στα *Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Αγαθών* (*Σημείωση 4 Άλλα Έσοδα*) συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους €3 εκ., από το οποίο τα €0,8 εκ. ήταν σχετικά με το έτος 2016, που εισπράχθηκε από την Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια του έτους και αφορούσε παροχή υπηρεσιών από την Πυροσβεστική Υπηρεσία προς το Διαχειριστή. Ποσό ύψους €0,8 εκ., που αφορά παροχή υπηρεσιών για το έτος, εκκρεμεί κατά το τέλος του έτους.

- (4) Συμπεριλαμβάνονται στις *Λειτουργικές Δαπάνες* στο Λογαριασμό Εισπράξεων και Πληρωμών.
Δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε Εκκρεμείς Υποχρεώσεις για το έτος.
- (5) Τα έργα θα πρέπει να περιέλθουν στην Κυβέρνηση με ευθύνη του Διαχειριστή να είναι απαλλαγμένα οποιωνδήποτε ελαττωμάτων.
- (6) Το κράτος υποχρεούται κατά το ελάχιστο να αγοράζει μια καθορισμένη ποσότητα αφαλατωμένου νερού ή έχει το δικαίωμα να θέσει τη μονάδα σε εφεδρία και να καταβάλλει στον Ανάδοχο ένα ελάχιστο ποσό για κάλυψη του κεφαλαιουχικού κόστους. Οι τιμές μονάδας ανά κυβικό μέτρο αναπροσαρμόζονται κάθε τρίμηνο βάσει των ακόλουθων παραμέτρων: (α) δείκτης εργατικών, (β) δείκτης καυσίμων και (γ) πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.
- (7) **Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου**
Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει τα δάνεια του, η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να καταβάλει στους δανειστές του Αναδόχου το 95% των οφειλόμενων δανείων. Σε τέτοια περίπτωση τα περιουσιακά στοιχεία του έργου μεταφέρονται στην κυριότητα της κυβέρνησης.
- (8) **Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λάρνακας**
Υπάρχει απαίτηση από τον Ανάδοχο για μη κατάλληλη παράδοση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων της μονάδας προς ανακαίνιση. Κατόπιν σχετικής εξέτασης από την KEAA, η διαφορά θα επιλυθεί μέσω της διαδικασίας επίλυσης διαφωνιών (dispute resolution procedures) που προβλέπεται στο Συμβόλαιο.
- (9) **Μονάδα Αφαλάτωσης Νερού Λεμεσού**
Υπάρχει απαίτηση από τον Ανάδοχο για καθυστέρηση στην παραχώρηση του Εργοταξίου. Η απαίτηση εξετάστηκε από την KEAA και απορρίφθηκε.